

EL LLENGUATGE

El solo de violí

29/VI/1937

Ens sorprèn de llegir en un programa d'una sèrie de sessions dedicades al ballet una referència al famós «solo» de La mort del cigne. No solament ens sorprèn sinó que ens arriba a fer dubtar i tot. A quin «solo» es refereixen? Però hem de deduir que, tractant-se d'una obra coreogràfica, el que en realitat volen significar és el solo és a dir, el fragment de l'obra interpretat per un sol artista o executant. Sembla força evident que hom ha intentat d'evitar el que deuria creure un barbarisme, pel fet de tractar-se d'un mot acabat en o àtona, pel simple procediment d'eliminar-ne aquesta vocal final. Una oportuna consulta al diccionari hauria aclarit que aquest mot, solo forma part del nostre repertori normatiu, d'acord amb l'ús que se'n fa habitualment en la terminologia: un solo de violí un solo de clarinet, un solo de tenor etc.

Es cert que una bona part dels mots d'ús corrent acabats en o àtona, generalment pronunciada com una u són uns barbarismes declarats dels quals caldria prescindir. Una bona part, però no tots. Alguns d'ells, com *cuïro*, *ferro*, *suro*, *monjo*, *musclo*, *carro*, *gerro*, són mots genuïnament catalans. D'altres, certament, ens provenen de les llengües veïnes, entre elles, com és natural, del castellà, dels quals destaquen els que podríem anomenar ultramarins: *coco*, *lloro*, *periquito*, *guano*, *tango* etc. I no hi manquen els d'origen italià, que ens ha fornit un bon nombre de termes relacionats amb el teatre i la música, alguns d'ells, tals com *plano*, *camerino*, *soprano*, *pallasso*, *trémolo*, *trio*, *allegro*, *andantino* i l'exclamació *bravo!*, acabats en aquesta o àtona que s'ha mantingut en la forma —en llur majoria inalterada— amb què els hem incorporat a la nostra llengua. Solo doncs, pertany a aquesta sèrie i les reserves que la seva forma pugui suscitar són del tot injustificades.

ALBERT JANE